

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію та проходження практичної підготовки здобувачами вищої освіти
Національної академії внутрішніх справ



Київ 2023

Рішення Вченої ради
від 01.08.2023
протокол № 16,
затверджене наказом
НАВС від 18.08.2023
№ 960

1. Загальні Положення

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти (далі – Положення) в Національній академії внутрішніх справ (далі – Академія) визначає порядок організації, проведення, підведення підсумків та узагальнення результатів практичної підготовки здобувачів вищої освіти Академії за державним замовленням та за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженого наказом МВС України від 27.06.2013 № 621, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 липня 2013 року № 1206/23738, Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 1993 року № 35.

1.3. Практична підготовка є невід’ємною складовою освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти всіх форм навчання, що проводиться в центральних органах виконавчої влади та інших базах практики з метою застосування, засвоєння, примноження і вдосконалення знань, умінь та інших компетентностей здобувачів вищої освіти на певному етапі навчання, відповідно до спеціальності (індивідуальної освітньої траєкторії).

1.4. Практична підготовка обов’язкова для всіх здобувачів вищої освіти, які навчаються в Академії та є невід’ємним компонентом освітніх програм підготовки для здобуття відповідного ступеня вищої освіти.

1.5. Практична підготовка здобувачів вищої освіти організовується та проводиться відповідно до нормативних документів МОН і МВС України цього Положення, навчальних планів та програм практик. Тривалість і терміни її проведення визначаються в навчальних планах та графіку освітнього процесу ЗВО.

1.6. Для здобувачів вищої освіти за державним замовленням практична підготовка проводиться як за основними, так і додатковими видами практик:

До основних видів практичної підготовки належать:

- ознайомча практика;
- навчальна практика;
- стажування;
- педагогічна практика.

До додаткових видів практичної підготовки належать:

- участь у підтриманні публічної безпеки і порядку;
- робота оперативних (слідчо-оперативних) груп підрозділів поліції

– несення служби у складі добових нарядів із забезпечення діяльності Академії та її структурних підрозділів.

1.7. Для здобувачів вищої освіти за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб практична підготовка проводиться на підприємствах, установах, організаціях юридичного спрямування, у приватних та державних адвокатів, нотаріусів, правоохоронних органах та інших базах практик відповідно до спеціальності та індивідуальної освітньої траєкторії навчання.

1.8. Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються на заочній формі навчання Академії має свої особливості і залежить від характеру практичної роботи, яку вони виконують та наявності в них відповідного професійного досвіду.

Для проходження практичної підготовки здобувачі вищої освіти заочної форми навчання поділяються:

– які працюють за обраним фахом або мають відповідний досвід практичної роботи (не менше одного року), звільняються від проходження практики. Документами, які свідчать про відповідність займаній посаді за фахом є: витяг із трудової книжки, довідка з місця роботи та характеристика, засвідчені керівником підрозділу (підприємства). Рішення про звільнення від проходження практики приймається на підставі рапорту (заяви) здобувача вищої освіти, з перерахованими вище підтверджуючими документами, погодженими з навчально-методичним відділом Академії та керівниками профільних кафедр;

– які не працюють за обраним фахом або працюють за фахом, що не відповідає обраному напряму підготовки в Академії, такі здобувачі проходять практику за відповідною програмою Академії у терміни визначені навчальними планами без відриву від основної роботи або використовують для її проходження чергову відпустку (відпустку за власний рахунок).

1.9. Суб'єктами організації і проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти є структурні підрозділи Академії, профільні кафедри, центральні органи виконавчої влади та інші бази практик.

1.10. Контроль за організацією та проведенням практичної підготовки покладається на керівництво Академії та відповідальних осіб від центральних органів виконавчої влади, а навчально-методичне керівництво та забезпечення виконання програм практики – на відповідні кафедри.

2. Види та порядок проходження практичної підготовки здобувачів вищої освіти за державним замовленням

2.1. Ознайомча практика для курсантів перших курсів проводиться для ознайомлення перемінного складу з оперативно-службовою діяльністю територіальних органів поліції, їх структурних підрозділів і служб.

Ознайомча практика проводиться з метою закріплення одержаних здобувачами вищої освіти перших курсів навчання теоретичних знань щодо змісту діяльності бази практики та набуття ними практичних навичок, що відповідають кваліфікаційним вимогам обраної професії. Цей вид практичної підготовки для курсантів проводиться за місцем дислокації Академії, у територіальних підрозділах ГУНП в м. Києві та Київській області.

2.1.1. Тривалість ознайомчої практики – до одного місяця (обсяг годин визначається навчальними планами та графіком освітнього процесу).

2.1.2. Завданнями ознайомчої практики є:

- безпосереднє ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом діяльності баз практики у реальних умовах, організацією роботи структурних підрозділів, порядком оформлення документів, їх реєстрації, обліку й подальшого розгляду;
- сприяння професійній адаптації здобувачів вищої освіти до умов майбутньої професії;
- національно-патріотичне виховання здобувачів вищої освіти;
- розвиток фізичних якостей та стресостійкості;
- розширення правового світогляду у сфері майбутньої професії.

2.2. *Навчальна практика* проводиться з урахуванням спеціальності та індивідуальної освітньої траєкторії підготовки здобувачів вищої освіти із залучення їх до правничої, правоохоронної та іншої діяльності баз практик.

2.2.1. Проходження навчальної практики курсантами другого курсу навчання передбачає набуття практичних навичок роботи в підрозділах превентивної діяльності Національної поліції України.

2.2.2. Проходження навчальної практики курсантами третіх курсів навчання (крім курсантів, термін навчання яких становить 3 роки) здійснюється в підрозділах Експертної служби МВС України, органах досудового розслідування, кримінальної поліції, відділах і відділеннях психологічної служби та в інших підрозділах Національної поліції відповідно до профілю підготовки.

2.2.3. Під час проходження навчальної практики курсанти можуть брати участь у підтриманні публічної безпеки і порядку в місцях масового відпочинку людей. Підставою для цього є угоди між Академією та відповідними центральними органами виконавчої влади.

2.2.4. Тривалість навчальної практики становить до одного місяця.

2.3.5. Завданнями навчальної практики є:

- ознайомлення з нормативно-правовою базою діяльності баз практики, їх структурних підрозділів, служб тощо;
- отримання практичних умінь і навичок виконання завдань органами (підрозділами) тощо;
- закріплення знань щодо правильного складання процесуальних та службових документів;
- поглиблення знань та умінь щодо здійснення профілактично-виховної роботи серед різних категорій громадян;
- вдосконалення професійних умінь і навичок з дисциплін індивідуальної освітньої траєкторії;
- адаптація до реальних умов діяльності органів (підрозділів) баз практики;
- актуалізація самоосвіти з метою систематичного оновлення знань та творчого застосування їх у практичній діяльності.

2.4. *Стажування* є завершальним етапом підготовки здобувачів вищої освіти відповідної спеціальності і індивідуальної освітньої траєкторії навчання та здійснюється перед проведенням атестації.

Метою стажування є закріплення у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей за окремими напрямками правоохоронної, правозастосовної та іншої професійної діяльності.

2.4.1. Тривалість стажування – до 4 місяців (обсяг годин визначається навчальним планом).

2.4.2. Завданнями стажування є:

- закріплення та формування професійних умінь і навичок, необхідних для реалізації заходів та виконання завдань, пов'язаних з профілактикою правопорушень, попередженням, розкриттям і розслідуванням кримінальних правопорушень, а також виконання інших завдань правоохоронного, правозастосовного, психологічного тощо характеру;

- апробація набутих під час навчання теоретичних і практичних знань та умінь, в тому числі шляхом підготовки й узагальнення зразків процесуальних та інших документів, що можуть бути використані для аргументації наукових положень дипломної роботи (за умови її наявності у освітньо-професійній програмі), в освітньому процесі тощо;

- освоєння змісту професійної діяльності, методів і тактичних прийомів роботи на відповідних посадах з урахуванням специфіки спеціальності та спеціалізації підготовки здобувачів вищої освіти;

- зміцнення розуміння необхідності суворого дотримання законності, виховання почуття обов'язку до обраної професії;

- розвиток організаторських здібностей, відчуття відповідальності за доручену справу, ініціативи, волі та наполегливості при виконанні професійних обов'язків.

2.5. *Педагогічна (науково-дослідна) практика* є складовою частиною освітнього процесу та обов'язковим компонентом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичною педагогічною діяльністю.

2.5.1. Завданнями педагогічної (науково-дослідної) практики є:

- поглибити теоретичні знання з фахових дисциплін;
- узагальнення та вивчення передового педагогічного досвіду та на цій основі виробити творчий підхід до викладацької діяльності;

- забезпечити зв'язок теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних освітніх, розвивальних і виховних завдань;

- розвиток вміння проводити заняття з використанням сучасних методів і прийомів освітньо-пізнавальної діяльності;

- формувати психологічну готовність до педагогічної (управлінської) роботи, вміння проводити науково-дослідницьку роботу у процесі педагогічної практики;

- виховувати інтерес до педагогічної діяльності, педагогічних методів та прийомів впливу на особистість;

- формування вмінь та навичок педагогічного впливу на особистість, використання професійної риторики, активізації освітньої діяльності перемінного складу, а також способи та прийоми оцінювання освітньої діяльності у вищій школі.

2.6. **Додатковими видами практичної підготовки є:**

- участь у підтриманні публічної безпеки і порядку;
- несення служби у складі оперативних (слідчо-оперативних) груп

органів та підрозділів поліції;

- несення служби у складі добових нарядів із забезпечення діяльності Академії та її структурних підрозділів.

2.6.1 Додаткові види практичної підготовки проводяться протягом навчального року у територіальних органах та підрозділах Національної поліції в м. Києві та Київській області.

2.6.2. Додаткові види практичної підготовки здобувачів вищої освіти проводяться факультативно. Сумарний час проведення зазначених видів практичної підготовки для здобувачів вищої освіти другого (третього) курсів навчання протягом навчального року має складати кількість годин, визначених для чотирьох тижнів навчання (один місяць). Порядок проведення додаткових видів практичної підготовки, визначається ректором Академії, а облік часу керівника практики – відповідно до вимог нормативно-правових актів МОН та МВС України.

2.6.3. Основними завданнями додаткових видів практичної підготовки є:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з оперативною обстановкою в місці дислокації базового органу Національної поліції;
- ознайомлення з передовим досвідом і методами діяльності органів і підрозділів Національної поліції з попередження, розкриття і розслідування кримінальних правопорушень;
- ознайомлення із тактикою дій працівників поліції під час виконання конкретних оперативно-службових завдань;
- вдосконалення здобувачами вищої освіти практичних умінь і навичок, виховання інтересу до обраної професії.

2.7. Перелік видів практичної підготовки для здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб визначається навчальними планами Академії та графіком освітнього процесу.

Для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: ознайомча, навчальна практика та стажування.

2.7.1. *Основним завданнями ознайомчої практики* є ознайомлення з усіма видами професійної діяльності та специфікою спеціальності відповідної освітньої програми підготовки та індивідуальної освітньої траєкторії.

2.7.2. *Основним завданнями навчальної практики* є розвиток навичок і вмінь інформаційно-аналітичної, діагностичної, інноваційної діяльності, набуття вміння адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію передового досвіду до умов діяльності конкретного підприємства, установи, організації, які визначаються базами практик відповідно до освітньої програми. Під час практичної підготовки здобувач вищої освіти повинен опанувати систему вмінь і набути навички щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які може обіймати випускник.

Тривалість ознайомчої і навчальної практики – до одного місяця (обсяг годин визначається навчальними планами та графіком освітнього процесу).

2.7.3. *Стажування* проводиться на випускному курсі і повинно забезпечувати узагальнення, закріплення й поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, застосування їх у самостійній практичній діяльності.

Тривалість стажування – обсяг годин визначається навчальним планом та графіком освітнього процесу.

2.8. Для другого (магістерського) рівня вищої освіти: педагогічна практика і стажування.

2.8.1. *Педагогічна практика* проводиться згідно з навчальним планом, з метою оволодіння навичками науково-педагогічної діяльності, здатністю до наукової діяльності, набуття певного досвіду використання отриманих знань і вмінь продукувати елементи нових знань для вирішення завдань у сфері наукової, науково-педагогічної або іншої професійної діяльності.

2.8.2. *Стажкування* за індивідуальною освітньою траєкторією проводиться згідно з навчальним планом, з метою удосконалення і розвитку навичок і вмінь інформаційно-аналітичної, діагностичної, інноваційної діяльності, набуття вміння адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію передового досвіду до умов діяльності конкретного підприємства, установи, організації, які визначаються базами практик відповідно до освітньої програми. Під час стажування здобувач вищої освіти повинен опанувати систему вмінь і набути навички щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які може обіймати випускник.

3. Бази практики

3.1. Базами проходження практики здобувачів вищої освіти Академії за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб, в залежності від її виду можуть бути: структурні підрозділи Академії, центральні органи виконавчої влади, підприємства, установи та організації які здійснюють юридичну діяльність та відповідають вимогам програм практик.

3.2. Здобувачі вищої освіти можуть проходити практику за направленням від Академії, в підрозділах поліції, на підприємствах, установах, організаціях з якими Академією укладено договори про співпрацю, а також самостійно обирати місце для проходження практики, у зв'язку з чим між Академією і обраними базами практики укладаються тимчасові договори на її проведення.

2. Тривалість дії договорів – на період проходження практики відповідно до навчального плану.

4. Зміст практичної підготовки

4.1. Зміст і послідовність проходження практичної підготовки визначається програмами практик (додаток 1), які розробляються відповідними кафедрами відповідно до навчального плану, за погодженням з представниками відповідних центральних органів виконавчої влади (для здобувачів вищої освіти за державним замовленням) і затверджується ректором закладу вищої освіти.

4.1.1. У програмі практики (стажування) зазначаються: мета і завдання, права й обов'язки осіб, які беруть участь в організації і проведенні практики, перелік завдань та навичок, яких повинні набути здобувачі вищої освіти, методичні рекомендації щодо їх виконання, перелік питань для проведення вхідного/вихідного контролю знань, зміст та порядок оформлення звітних матеріалів.

4.1.2. Проходження практичної підготовки здійснюється на основі програми практики та за індивідуальним планом здобувача вищої освіти (додаток 2), який затверджується начальником відповідної кафедри.

4.1.3. З метою забезпечення повного та змістовного відтворення результатів виконання програм практик здобувачі вищої освіти під час проходження практичної підготовки ведуть щоденник практики (додаток 3).

Щоденник практики заповнюється здобувачами вищої освіти особисто, крім розділу відгуку осіб, які перевіряли проходження практики чи стажування.

4.1.4. Формат бланка щоденника практики А4, кількість сторінок може варіюватися в залежності від кількості виконаних завдань, але не менше 8 сторінок, які зшиваються та оформлюються в установленому порядку.

4.2. Структурні підрозділи Академії та відповідні кафедри можуть розробляти інші методичні документи, які сприятимуть підвищенню якості проведення практичної підготовки.

4.3. Покладання на здобувачів вищої освіти обов'язків, які не передбачені програмою практики, зміна бази практики, а також їх територіальне переміщення без узгодження з керівництвом Академії не допускається.

4. Зміна бази проходження практики

5.1. У разі, якщо курсант виявив бажання змінити місце проходження практичної підготовки, він звертається до ректора Академії (не пізніше ніж за 3 місяці до терміну початку практики) з рапортом у якому зазначає причини такої зміни. До рапорту додаються лист-погодження комплектуючого підрозділу Національної поліції з якого курсант направлявся на навчання та лист-клопотання практичного підрозділу, в якому він бажає проходити практичну підготовку.

5.2. Якщо навчання фахівців здійснюється за кошти фізичних та юридичних осіб, бази практичної підготовки забезпечується цими особами (з урахуванням всіх вимог програм практик та даного Положення) або Академією, у таких випадках:

- якщо це визначено умовами договору (контракту) на підготовку фахівців;
- у разі вибору здобувачами вищої освіти бази практики, з якою Академія має відповідні договори.

Наявність договорів про проходження практичної підготовки з базами практик є обов'язковою для осіб, що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб.

5.3. Заклучення договорів з базами практик здійснюється не пізніше ніж за місяць до початку практичної підготовки.

6. Організація та керівництво практичною підготовкою

6.1. Організацію, проведення та контроль за проходженням практичної підготовки здійснюють керівництво Академії, центральні органи виконавчої влади та інші бази практики у розпорядження яких направлені здобувачі вищої освіти.

6.2. Керівники навчальних підрозділів Академії не пізніше ніж за 2 місяці до початку практичної підготовки подають до навчально-методичного відділу, затверджені особистим підписом:

- списки здобувачів вищої освіти за державним замовленням, в яких зазначаються: ГУНП з якого курсант був направлений на навчання та ГУНП до

якого буде направлений для проходження практичної підготовки. У разі, якщо курсант змінив місце проходження практики має бути підтвердження у вигляді листа від комплектуючого підрозділу з якого курсант був направлени на навчання, в якому зазначено, що підрозділ не має заперечень, щодо зміни місця практики та листа-запиту з ГУНП в якому курсант бажає проходити практику, з проханням направити курсанта в їх розпорядження;

- списки здобувачів вищої освіти що навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб, з зазначенням баз практик відповідно до наданої студентами інформації про місце проходження ними практичної підготовки. У разі необхідності заключення тимчасового договору про співпрацю з базою практики, з якою у Академії не заключені договори, обов'язок заключення таких договорів покладається на інститут до якого відносяться студенти.

Підготовку навчально-методичних матеріалів для проведення практичної підготовки забезпечують відповідні кафедри.

6.2.1. Перед початком практичної підготовки керівництвом навчальних підрозділів спільно з представниками відповідних кафедр, навчально-методичного відділу та, по можливості, представників практичних підрозділів (для курсантів) проводяться організаційно-методичні інструктажі та лекції для здобувачів вищої освіти, щодо порядку та організації проходження практичної підготовки.

6.3. Керівники від центральних органів виконавчої влади та інших баз практики не пізніше як через три дні видає наказ про закріплення здобувачів вищої освіти за підрозділами, у яких буде організовано практику та за конкретними працівниками.

6.3.1. Витяг з наказу про закріплення здобувачів вищої освіти за підрозділами і призначення керівників практики не пізніше ніж через сім днів після початку практичної підготовки направляється до Академії.

6.3.2. Під час проходження практичної підготовки здобувачі вищої освіти підпорядковуються керівникам баз практики, у розпорядження яких вони направлені.

6.4. Порядок проведення додаткових видів практичної підготовки, визначається ректором Академії.

6.4.1. Види практичної підготовки, які проводяться поза межами закладу вищої освіти, організовуються на підставі угод з центральними органами виконавчої влади.

6.4.2. Для участі здобувачів вищої освіти у підтриманні публічної безпеки і порядку ректор Академії видає наказ, у якому визначає порядок та умови їх залучення, функції, що покладаються на них, осіб, які здійснюють контроль та облік часу їх роботи. Контроль за організацією несення служби покладається на ректора Академії.

6.4.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти із залученням їх до роботи оперативних (слідчо-оперативних) груп проводиться в базовому практичному підрозділі Національної поліції. Порядок та умови проходження практичної підготовки погоджуються ректором Академії та начальником практичного підрозділу Національної поліції.

6.4.4. Залучення здобувачів вищої освіти до роботи оперативних (слідчо-оперативних) груп Національної поліції здійснюється відповідно до розпорядчих документів, які визначають порядок роботи зазначених підрозділів.

6.4.5. Керівник підрозділу Національної поліції забезпечує проведення інструктажу здобувачів вищої освіти, призначення керівника (наставника) практичної підготовки та оцінює їх роботу.

6.5. Академія забезпечує:

6.5.1. Своєчасне прибуття здобувачів вищої освіти для проходження практичної підготовки до всіх баз практики, призначення керівників практики від Академії.

6.5.2. Розроблення навчально-методичного забезпечення для проведення практики, методичних рекомендацій для керівників практики та програм практики здобувачів вищої освіти.

6.5.3. Завчасне інформування (не пізніше ніж за місяць до початку практики) центральних органів виконавчої влади про строки проведення практики та кількісний склад практикантів.

6.5.4. Проведення інструктажів із здобувачами вищої освіти, які направляються для проходження практичної підготовки.

6.5.5. Надання здобувачам вищої освіти програм практики та методичних рекомендацій щодо проходження практичної підготовки.

6.5.6. Проведення всіх організаційних заходів перед виїздом здобувачів вищої освіти на практику і здійснення контролю за прибуттям перемінного складу до всіх баз практики для її проходження.

6.5.7. Ознайомлення здобувачів вищої освіти із системою інформування про хід практичної підготовки. Контроль за виконанням ними індивідуальних планів практики і визначеного розпорядку дня, своєчасність підготовки необхідної документації.

6.6. Керівники практики від Академії мають право:

6.6.1. Здійснювати контроль за організацією та проходженням практичної підготовки здобувачами вищої освіти в центральних органах виконавчої влади та отримувати витяги із наказів про її організацію.

6.6.2. Ознайомлюватися з індивідуальними планами практичної підготовки, перевіряти ведення щоденників і надавати вказівки про внесення в них змін і доповнень.

6.6.3. Виявляти недоліки в організації практичної підготовки та вносити пропозиції керівництву баз практики щодо їх усунення.

6.6.4. Вивчати умови організації та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти, бути присутнім при проведенні інструктажів спостерігати за виконанням ними практичних дій.

6.6.5. Брати участь у підведенні підсумків практичної підготовки здобувачів вищої освіти керівниками баз практики.

6.6.6. Вносити пропозиції керівництву відповідних центральних органів виконавчої влади щодо заохочення керівників практики з числа працівників практичних підрозділів.

6.7. Керівники центральних органів виконавчої влади та інших баз практики зобов'язанні:

6.7.1. Визначити конкретні підрозділи і служби за напрямом, спеціальністю (спеціалізацією) здобувачів вищої освіти, які прибувають на для проходження практичної підготовки, створити належні умови для її проведення та дотримання правил і норм охорони праці відповідно до законодавства.

6.7.2. Призначити наказом безпосередніх керівників практичної підготовки з числа осіб, рекомендованих керівництвом підрозділу, у якому планується проведення практики, закріпити здобувачів вищої освіти за керівниками практики (не більше двох здобувачів вищої освіти за одним працівником). Копію наказу в триденний строк направити до Академії.

6.7.3. Забезпечити своєчасне інформування керівників підрозділів, до яких розподілені здобувачі вищої освіти для проходження практичної підготовки, про її строки, мету та порядок організації і проведення.

6.7.4. Організувати своєчасне оформлення і видачу перемінному складу на період практичної підготовки вкладишів до службового посвідчення, що підтверджують виконання обов'язків на конкретній посаді (додаток 4).

6.7.5. Організувати проведення вхідного/вихідного контролю знань здобувачів вищої освіти до початку практичної підготовки та перед її захистом згідно з питаннями, розробленими Академією, і відповідно до вимог програм практики та функціональних обов'язків за посадою, на якій вона проводиться.

6.7.6. Здійснювати постійний контроль за проходженням здобувачами вищої освіти практичної підготовки, готувати пропозиції щодо її вдосконалення.

6.7.7. Підводити підсумки та аналізувати результати практичної підготовки з обов'язковим виставленням загальної оцінки. Копії підсумкових матеріалів направляти до Академії.

6.7.8. Вживати заходів щодо забезпечення належних умов праці та побуту здобувачів вищої освіти під час проходження практичної підготовки.

6.7.9. Припинити проходження практики та відрядити здобувача вищої освіти до Академії (з письмовим повідомленням) у разі систематичного невиконання ним індивідуального плану, недбалого ставлення до виконання службових обов'язків або грубого порушення службової дисципліни.

6.7.10. Забороняється залучати здобувачів вищої освіти до завдань, не передбачених програмою практики та виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість.

6.8. Керівники підрозділів, у яких здобувачі вищої освіти проходять практичну підготовку, зобов'язані:

6.8.1 Забезпечити створення належних умов для виконання програми практики та індивідуального плану в повному обсязі.

6.8.2. Представити здобувачів вищої освіти особовому складу підрозділу, роз'яснити їх правовий статус.

6.8.3. Провести інструктаж із здобувачам вищої освіти, ознайомити їх з оперативною обстановкою, завданнями та функціями підрозділу, його структурою, внутрішнім розпорядком, заходами особистої безпеки та правилами безпеки праці, умовами використання і застосування спецзасобів тощо.

6.8.4. Проводити виховну роботу із здобувачами вищої освіти.

6.8.5. Забезпечити здобувачів вищої освіти робочим місцями, службовими бланками літературою тощо, надавати їм допомогу у виконанні завдань, передбачених програмою практики.

6.8.6. При формуванні розпорядку робочого дня здобувачів вищої освіти передбачити час роботи з нормативно-правовими актами (2-3 години на тиждень).

6.8.7. Щотижня розглядати питання організації та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти на оперативних нарадах, готувати пропозиції щодо її вдосконалення

6.8.8. Контролювати виконання вимог програми практики здобувачами вищої освіти, індивідуальних планів практики в повному обсязі, а також перевіряти ведення щоденника практики.

6.8.9. Погоджувати та надавати на затвердження керівництву центральних органів виконавчої влади звіти про підсумки проведення практичної підготовки.

6.8.10. Затверджувати характеристики на здобувачів вищої освіти.

6.9. Безпосередні керівники практичної підготовки зобов'язанні:

6.9.1. Ознайомити здобувачів вищої освіти з оперативною обстановкою, характером і особливостями роботи.

6.9.2. Здійснювати практичне навчання відповідно до програми практики та індивідуального плану походження практики.

6.9.3. Вести щоденний облік та давати оцінку роботі здобувачів вищої освіти, контролювати виконання останніми індивідуального плану проходження практики, дотримання внутрішнього розпорядку, ведення щоденників тощо.

6.9.4. Вивчати рівень підготовки, ділові та моральні якості здобувачів вищої освіти їх ставлення до роботи.

6.9.5. Узагальнювати підсумки практичної підготовки (стажування) та подавати звіти на погодження відповідними керівниками центральних органів виконавчої влади.

6.9.6. Скласти характеристики на здобувачів вищої освіти, затверджувати їх у керівництва практичного підрозділу (не пізніше ніж за три дні до закінчення практики).

У характеристиці мають знайти відображення обсяг та якість виконання програми практики й індивідуального плану проходження практичної підготовки; рівень підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання службових обов'язків і вміння реалізовувати набуті знання на практиці; наявність навичок тактично правильно застосовувати спеціальні й технічні засоби, дотримуватись заходів особистої безпеки, складати службові документи; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність; професійний рівень розвитку; відношення до роботи в цілому та підсумкова оцінка за практику. Характеристики направляються до Академії і долучаються до особових, навчальних справ здобувачів вищої освіти.

6.10. Здобувачі вищої освіти зобов'язанні:

6.10.1. Не пізніше як через три дні скласти індивідуальний план роботи (додаток 6), який затвердити у керівника центрального органу виконавчої влади.

6.10.2. Виконувати передбаченні програмою практики та індивідуальним планом практики завдання у визначені терміни.

6.10.3. Дотримуватись заходів особистої безпеки, правил охорони праці і техніки безпеки, установленого розпорядку дня.

6.10.4. Ознайомлюватись з нормативно-правовими актами, інструкціями, оглядами, методичними та аналітичними документами, що стосуються діяльності відповідного органу центральної виконавчої влади, формами та методами роботи працівників.

6.10.5. Засвоїти функціональні обов'язки за посадою, за якою проходять практичну підготовку.

6.10.6. Виконувати розпорядок дня, установлений у підрозділі за місцем проходження практики, дотримуватись дисципліни і встановлених правил.

6.10.7. Вести щоденник практики та звітувати безпосередньому керівникові практичної підготовки про виконану роботу.

6.10.8. Відвідувати заняття зі службової та спеціальної підготовки.

6.10.9. Підготувати звіт про підсумки проведення практичної підготовки за встановленою формою та подати його на погодження і затвердження.

6.11. Здобувачі вищої освіти мають право:

6.11.1. Ознайомлюватись з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою практики та індивідуальними планами проходження практики.

6.11.2. Підписувати від свого імені підготовленні за дорученням безпосереднього керівника практики документи.

6.11.3. За згодою безпосереднього керівника практики користуватись технічними та іншими засобами, наявними на відповідній базі практики.

6.11.4. Надавати пропозиції керівництву практики від центрального органу виконавчої влади та Академії щодо вдосконалення організації та проведення практичної підготовки, а також діяльності практичних підрозділів.

6.11.5 Повідомляти керівництво Академії, у випадках порушень з боку керівників практики від практичного підрозділу вимог чинного законодавства України, нормативно-правових актів, цього Положення.

7. Підведення підсумків проходження практичної підготовки

7.1. Після закінчення терміну проходження практичної підготовки здобувачі вищої освіти Академії подають на профільні кафедри такі документи:

- ознайомчої та навчальної практик - щоденник, характеристику-відгук, звіт за результатами проходження практики (додаток 5);
- стажування - індивідуальний план стажування, щоденник стажування, характеристика-відгук, звіт за результатами проходження стажування.

Звіт за результатами проходження практики повинен містити такі відомості:

- назву центрального органу виконавчої влади чи іншої бази практики, його стислу характеристику;
- підсумки виконання програми практики та індивідуального плану практики (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично);

- висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практичної підготовки;
- труднощі та недоліки, які виникали під час проходження практичної підготовки;

До звіту додаються матеріали, в яких вміщено узагальнення (копії юридично-процесуальних документів, виконаних у ході практичної підготовки, довідки, плани, рішення зборів, матеріали наочної агітації).

Перераховані вище матеріали після захисту результатів практичної підготовки зберігаються (не менше одного року) на профільних кафедрах Академії, окрім характеристики-відгуку, яка долучається до особових та навчальних справ здобувачів вищої освіти.

7.2. Результати проходження практичної підготовки оцінюються в Академії комісіями (протягом перших десяти днів семестру, що починається після практики), з урахуванням попереднього вивчення звітних матеріалів, висновків керівників практики, доповідей здобувачів вищої освіти та їх відповідей на поставлені запитання. До складу комісій включаються керівники практики від Академії та по можливості, представники від центральних органів виконавчої влади, а також науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

7.3. Результати захисту практичної підготовки оцінюються за 100 бальною шкалою ECTS і відображаються в атестаціях здобувачів вищої освіти та фіксуються в особових та навчальних справах випускників Академії.

7.4. Загальні підсумки практичної підготовки і заходи щодо її подальшого вдосконалення обговорюються на оперативних нарадах в навчальних підрозділах Академії, на засіданнях відповідних кафедр та вчених рад, загальних зборах здобувачів вищої освіти.

7.5. Здобувач вищої освіти, який без поважних причин не приступив до проходження практичної підготовки, не виконав програму практики, отримав негативний висновок з місця проходження практики не допускається до її захисту.

Для отримання дозволу на повторне проходження практичної підготовки здобувач вищої освіти пише заяву на ім'я ректора Академії в якій викладає причини по яким він не виконав програму практики (стажування).

Ректором Академії може бути надано право повторного її проходження під час канікулярної відпустки за місцем дислокації Академії. Після повторного проходження практичної підготовки здобувач здійснює її захист. У разі повторного невиконання програми практики, отримання негативного висновку про якість її відпрацювання або незадовільної оцінки під час захисту практики здобувач вищої освіти відраховується з Академії у встановленому порядку.

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільні оцінки за результатами захисту стажування до атестації не допускаються, як такі, що не виконали вимоги навчального плану.

Додаток 1
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачами вищої освіти
Національної академії внутрішніх
справ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Національна академія внутрішніх справ

ПОГОДЖЕНО

(посада, звання, прізвище, ініціали)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор НАВС
генерал поліції першого рангу

Володимир ЧЕРНСЬКИЙ

ПРОГРАМА
для слухачів (курсантів) _____ курсу
Національної академії внутрішніх справ

Спеціальність _____
(шифр та назва)

Індивідуальна освітня траєкторія _____

Додаток 2
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачами вищої освіти
Національної академії внутрішніх
справ

Керівник кафедри

(посада, звання, П.І.Б.)

(підпис, дата)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

проходження _____ практики _____
(звання, П.І.Б.)

(повне найменування навчального підрозділу)

Строк (термін) проходження практики (стажування) _____

№ з/п	Заплановані заходи	Примітка
1		
2		
3		
4		
5		

Здобувач вищої освіти

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

(дата)

Додаток 3
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачами вищої освіти
Національної академії внутрішніх
справ

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

інститут _____

кафедра _____

ступінь вищої освіти _____

спеціальність _____

_____ курс, група _____

Наказ про закріплення за підрозділом, у якому буде організовано практику

(найменування підрозділу, номер та дата видання наказу)

Строк проведення практичної підготовки з _____ по _____.

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики: від закладу вищої освіти

(підпис)

(звання, посада, П.І.Б.)

Керівник від
органу/підрозділу поліції
(підприємства, установи,
організації)

підрозділ, у якому здійснено практику (стажування), посада та функціональні обов'язки;
заходи, в яких взято участь;
практичні навички, отримані при проходженні практики (стажування);
перелік документів, які були складені безпосередньо;
труднощі та недоліки, що мали місце під час проходження практики (стажування);
інша інформація, що впливає на якість проходження практики (стажування).

Відгук і оцінка роботи здобувача вищої освіти на практиці (стажуванні) керівника

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Висновок керівника практики від ЗВО про проходження практики

Дата складання заліку " ____ " _____ 20 ____ року

Оцінка:

за національною шкалою (словами)	кількість балів (цифрами і словами)	за шкалою ECTS

Керівник практики від закладу вищої освіти

(підпис)_____
(прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Щоденник заповнюється здобувачем особисто, крім розділу відгуку осіб, які перевіряли проходження практики.

2. Формат бланка щоденника А 4, брошура 8 (або більше сторінок разом з обкладинкою).

Додаток 4
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачів вищої освіти
Національної академії внутрішніх
справ

ВКЛАДИШ

до службового посвідчення _____

(серія, номер)

Здобувач вищої освіти _____

(звання, П.І.Б.)

є практикантом (стажистом на посаді) _____

(найменування підрозділу, посади)

Дійсний до _____ при пред'явленні службового посвідчення.

Керівник кадрового підрозділу
поліції

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

Додаток 5
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачів вищої освіти
Національної академії внутрішніх справ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник органу/підрозділу поліції
(підприємства, установи, організації)

(посада, звання, П.І.Б.)

(підпис, дата)

М.П.

ЗВІТ **за результатами проходження практики (стажування)**

(звання, П.І.Б., повне найменування закладу вищої освіти)

Зміст звіту

Здобувач вищої освіти

(звання)

(дата)

(підпис)

(П.І.Б.)

Керівник практики від
органу/підрозділу поліції
(підприємства, установи, організації)

(звання)

(дата)

(підпис)

(П.І.Б.)

ПОГОДЖЕНО
керівник органу/підрозділу
(підприємства, установи, організації)
де організовано
проходження практики

(звання)

(дата)

(підпис)

(П.І.Б.)

Додаток 6
Положення про організацію та
проходження практичної підготовки
здобувачів вищої освіти
Національної академії внутрішніх
справ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Керівник органу/підрозділу поліції
(підприємства, установи організації)

(посада, звання, П.І.Б.)

(підпис, дата)
М.П.

ПЛАН РОБОТИ

здобувача вищої освіти

в період з _____ по _____

№ з/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання (виконано з оцінкою)
1.	Ознайомитись		
2.	Вивчити		
3.	Взяти участь		
4.	Виконати		
5.	Навчитись		
	(Перелік не є вичерпним)		

Керівник практики від
органу/підрозділу поліції
(підприємства, установи,
організації)

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

Здобувач вищої освіти

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

Додаток 7

Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада, звання, П.І.Б. керівника бази практичної підготовки)

(підпис, дата)

М.П.

ХАРАКТЕРИСТИКА-ВІДГУК

Складається на здобувача вищої освіти керівником практичної підготовки від бази практики, погоджується у керівника підрозділу та затверджується керівником бази практичної підготовки або іншою уповноваженою особою (не пізніше ніж за три дні до закінчення практики).

У характеристиці-відгуці мають знайти відображення обсяг та якість виконання програми практики й індивідуального плану проходження практичної підготовки; рівень підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання службових обов'язків і вміння реалізовувати набуті знання на практиці; наявність навичок тактично правильно застосовувати спеціальні й технічні засоби, дотримуватись заходів особистої безпеки, складати службові документи; особисті морально-вольові якості, дисциплінованість, старанність; професійний рівень розвитку; відношення до роботи в цілому та підсумкова оцінка за практику (стажування). Характеристики-відгуки направляються до Академії і долучаються до особових, навчальних справ здобувачів вищої освіти.

Керівник практики від
бази практичної підготовки

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

(дата)

ПОГОДЖЕНО

Керівник підрозділу, де організовано
проходження практичної підготовки

(звання)

(підпис)

(П.І.Б.)

(дата)